

[Tang Sørensen]

rentetilskuddene efter den meget berømte § 8 a, som der er flere af talerne der har været inde på – om det nu også kan være rigtigt, at man i en støttelovgivning inden for landbruget vil lægge op til, at folk med en gældsprocent på 45 skal have gode statspenge skudt ind i deres foretagende. Jeg tror som den forhenværende landbrugsminister, at der sikkert er mange erhvervsdrivende inden for landbrugets rækker, som ville se med misundelse på, at en sådan ordning blev indført.

Det er muligt, at der er nogle langsigtede økonomiske betragtninger, der kan gøre det berettiget. Vi ved jo alle, at landbrugets omsætningshastighed er væsentlig lavere end omsætningshastigheden i mange andre erhverv. Det er vel sådanne betragtninger, som måske kan være nødvendige for ligesom at analysere, hvorfor det er nødvendigt, at man går så langt i gældsprocenten for at kunne komme af med nogle rentetilskudsmidler.

Før man når frem til en vedtagelse af disse lovforslag, som jeg kan forstå helst skal finde sted inden jul – så skal man nok skynde sig lidt, hvis det skal være tilfældet – tror jeg, det er meget nødvendigt at få foretaget nogle gennemgribende analyser af landbrugets nuværende økonomiske situation, af behovet for at ændre de nuværende rammer, sådan at man får udnyttet de sidste 2,3 mia kr. Jeg stiller mig trods alt en lille smule skeptisk til spørgsmålet om, hvorfor der i dag er så stor en beløbsramme, der ikke er blevet udnyttet under den landbrugskrise, som landbruget har været inde i og stadig væk er inde i. Er det, fordi man har fundet andre og nemmere måder at få gældsbyrden smøget af sig på eller har overladt den til andre? Hvad er det, der gør, at landbruget tilsyneladende ikke har været særlig interesseret i – sådan må man vel udlægge det – at udnytte de 4½ mia kr., som rammen oprindeligt var sat til?

Jeg tror, at vi i landbrugsudvalget skal have det belyst. Jeg håber, at landbrugsministeren vil være i stand til at fremlægge nogle fornuftige økonomiske analyser af landbrugets forhold i dag, før vi tager endelig stilling til disse to lovforslag.

Jeg skal på mit partis vegne tilsige et sagligt udvalgsarbejde, hvor vi meget stærkt håber på at få en god og en saglig belysning af landbrugets forhold og af, om det nu også er

så nødvendigt, som man fra nogle sider hævder, at få disse to lovforslag vedtaget.

Stubbjær Pedersen (CD):

Når man, som jeg har forsøgt, har fulgt den offentlige landbrugsdebat og de udtalelser, der er kommet – måske også de udtalelser, der ikke er kommet – fra Axelborg i de seneste måneder, kan vi konstatere, at der tilsyneladende er sket en ændring, trods alt til noget bedre, en ændring fra en dyb pessimisme til i hvert fald en ikke helt så stor pessimisme som før. Umiddelbart kunne man få det indtryk, at der i virkeligheden er sket store ændringer inden for landbrugspolitikken siden landbrugsdebatten her i salen den 4. juni.

Men hvad er der da sket? Der er selvfølgelig sket det ikke uvæsentlige, at vi har fået en ny regering og dermed naturligvis også en anden landbrugsminister. Men ud over det faktum er der tre andre ting, som bliver fremhævet. Vi fik et rimelig godt prisforlig, der sammen med en devaluering af den grønne krone i Bruxelles vel gav en realprisstigning på omkring 3 pct. Vi har fået nogle regnskabsresultater for året 1981-82, som viser væsentlige stigninger i forhold til tidligere med udsigt til en fortsat stigning i 1982-83. Som det tredje punkt fik vi en rekordhøst for størstedelen af landbruget.

Det er alt sammen noget godt og positivt og sandelig også tiltrængt. Det faldt på et tørt sted. Men alligevel skal vi passe på og ikke læne os tilbage og sige, at nu går det nok, og så være tilfredse med det. Det tror jeg heller ikke landbrugsministeren gør. Jeg vil godt forsøge at begrunde hvorfor.

Med de prisforhandlinger, som står foran os, kan vi måske ikke helt vente de samme gode resultater. Med stigende EF-lagre og måske en truende handelskrig bliver det svært at forvente en rimelig realprisstigning til landbruget.

Hvad angår regnskaberne, er det da muligt, at nogle landmænd i 1983 når op på næsten samme indtægt som det år, hvor det kneb med at bevare pessimismen, nemlig 1977-78. Der er bare en afgørende forskel fra dengang til nu. I 1977-78 var der også nogle, der fik stort underskud af deres arbejde, men da var der normalt ingen problemer med at finansiere det underskud ved lån. Nu har de